

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. D. Ioannis Ivsti Lanspergii, Natione Bavari, Illvminati
Ac Religiosissimi viri, Carthusiae Coloniensis ante annos
centum Vicarii, & Magistri Nouitiorum laudatissimi Opera**

In Qvinque Tomos Distributa, à mendis expurgata, veteri integritati
restituta, & indicibus locupletata

De Sanctis

Landsberg, Johannes Justus

Coloniae Agrippinae, Anno M.DC.XXX

Vt semper Ecclesia persecutionibus creuerit, & de amore priuato, ac de
signis quibusdam amoris feruentis, tam carnalis quam diuini, Sermo.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47060](https://nbn-resolving.de/urn/resolver.pl?urn=urn:nbn:de:hbz:466:1-47060)

ior homine, par angelis, legis summa, Euangelij sanctio, Apostolorum vox, silentium prophetarum, lucerna mundi, precursor iudicis, Christi meditator, Domini testis, totius medius Trinitatis. Et hic tunc datur incestui, traditur adulteri, addicitur saltatrici. Hec Chrysostomus. Ita nimis suenit amicis Dei, ut persecutiones patiantur ab impijs, quo tanto fine Deo chariores atque coniunctiores in cælis, quanto illi persérendis malis fuerint similiores in terris. Sed quid sibi vult, quod confessim misit spiculatorem Herodes, nisi quod hoc ipso cursus subindicit lætari se reportat tandem occasione, qua posset virum sanctum extingueri? Nec moras necit: simulata paululum tristitia, mox carnificem mittit, ut secto capite, habeat in sua potestate linguan illam verè igneam, cuius feruentissimis reprehensionibus tanquam flammis quibusdam vestrum se nouerat. O quanto rectius prospexit sibi, tum ipse, tum adultera illa & filia nefaria, si ad viri sanctissimi amicas & iustas admonitiones secesserent, suam perspexissent turpitudinem, Dei horrenda iudicia timuerint, timendo auertissent, & cuius sententiam se norant effugere non posse, maluissent sibi conciliare misericordiam, & mitissimum potius experiri ac indulgentissimum patrem, quam exactissimum & severissimum judicem. Sed delectabat eos iniquitas, cuius amore factum est, ut odio illis esset veritas, innocentia, iustitia, integritas. Ex quia noluerunt ex se profigare tantum iniquum amorem, fondamque delectationem, vsque adeo in eis excrevit earum quas diximus virtutem odium, ut propter eas in beatissimi patriarchæ Ioannis necem conspirarent: quam eti summa cum voluptate tandem compleuerint, tame nihil illi sancto nocuere viro: at sibi ipsi tanta compararunt eaque nunquam finienda supplicia, ut ea mens humana capere non possit. Datum est autem caput sanctissimum primum pueræ, ut haberet quod petierat saltationis precium: illa porro dedit illud matri, ut & ipsa optato insidiarum suarum sine se potitam lætaretur. Denique à discipulis corpus sepulturæ datum est, in extremo die summa cum gloria resurrectum, & Herodi ac Herodiadi filiæque saltatrici acriter insultaturum. Strabunt enim iusti in sapientia magna constantia aduersus eos qui se angustiauerunt, & qui abstulerunt labores illorum.

SERMO IN EADEM FESTIVITATE.

Ut semper Ecclesia persecutionibus creuerit, & de amore priuato, ac de signis quibusdam amoris ferventis, tam carnis, quam diuinis.

NISI granum frumenti cadens in terram mortuum fuerit, ipsum solum manet, Ioannis duodecimo. Sicut ex morte Christi fratres charissimi, innumeræ exitit turba credentium, ita eiusdem Domini Iesu virtute & beneficio factum est, ut mors preciosa martyrum & sanctorum eius in magnos creuerit cumulos fidelium. Non enim extinguiri potuit religio Christiana vñquam persecutione tyrannorum, & iniusta nece innocentium, sed magnis semper est aucta incrementis. Exemplum habemus in beatissimo domini Baptista Ioanne, cuius sacro martyrio hic dies consecratus est, quem Herodes rex impius pro pietate peremptum optauit penitus ex hominibus.

aaaa 2 minum

556 minum memoria delere. Sed non solum ille non perijt, sed multa hominum millia illius accensa exemplo pro iustitia & veritate mortem libenter excepunt. Ita nimurum quanto illum tyrannus conatus est maiori afficer ignominia, tanto cum reddidit illustriorem.

Martyrium
D. Ioannis
fructus quan-
tus sit tecu-
tus.

Quis hodie non veneratur Domini Baptistam Ioannem, qui tamen probè fit Christianus? Vbiique apud Catholicos celebris eius memoria agitur, & bearum eum prædicant omnes generationes, virtutumque eius bonus odor totam implet Ecclesiam. Non sibi soli vixit, nec sibi soli mortuus est. Quam multos putamus peccatis onustos, traxit ad agendam penitentiam eius rigida & aspera vita? quam multos ad toleranda aduersa animauit illius mors immerita? Et nos hodie vnde devotionis huius erga Deum & gratiarum actionis occasionem sumimus, nisi quia sanctum Ioannem pro iustitia, id est, pro Christi amore occisum recolimus? Non amauit ille animam suam, id est, portionem sensituum, quæ voluptibus dedita est, & aspera fugit, sed plane odiuit, nolens illius carnalibus acquiscere appetitionibus. Atque ita odiendo, imo verè & religiosè amando, in vitam eternam custodiuit eam. Nec se solum seruauit, sed suo exemplo plures ad tuendam iustitiam inflammatu.

Aman multi scipios amorem illo, qui hominem facit ciuem Babylonicae ciuitatis, sed eo ipso crudelissime sese odiunt. Signum autem amoris huius est, cum quis ea quæ ad Deum vel proximum pertinent, neglit. Dici non potest, quanta hic amor producat mala. Itaque propriè non est dicendus amor, sed odium sui, quia vehementissime nocet homini, excæcans animi obitus, mortem æternam ipsi concilians, & sèpè etiam auferens ea quæ temporaliter amat. Si enim sectetur volupates, destruit corpus suum, animi sanitatem, abrumpt vitam, dilapidat facultates suas, perdit famam, & seipsum dæmonibus cruciandum tradit. Non sic se amauit Domini venerandus Baptista, sed seipso contempto, amauit Dominum Deum suum, illius malens voluntati inhærere, quam seipsum perdite diligere. Ergo sanctè & religiose se amauit, amore diuino, casto, immobili, feruent, ignito, de quo iam nonnihil dicturi sumus, ut qui illo prædictus est, fudat magis ac magis illum in se augere: qui verò illius expers est, cupiat illo fortiter inflammari. Dicemus autem de quinque signis illius, ex quibus possit quis colligere utrum eum adeptus sit, vel illo careat: si unum etiam de amore carnali & insano agemus. Primum ergo amoris vehementissimum est, quod facit hominem sui obliuisci, sesequè minimè curare. Cuius ratio est, quia omnis illius cogitatio, totumq; desiderium versatur circa illum quem diligit. Quapropter dici solet animam amantem illius potius esse ubi amet, quam ubi animet. De eiusmodi hominibus visitato sermone dicimus: Ille non est secum: vel, extra sese. Patet hoc euidenter in insanis mundi amatoribus, qui fortè alicuius mulierculæ amore capiunt, ut sese ab hominum confortio, à negotijs, ab occupationibus & rebus gerendis abstrahant, nihilq; illis curæ sit, nisi hoc tantum, ut possint adest illi, quam tam perdite amant. Denique ubi hic amor increuerit, ut quadam sui obliuione capiantur, nec alicuius pensi habeant quidnam patiantur, quid de ipsis dicatur, si sunt alij; contempti, si dignitatis, existimati-

Amor vehe-
mens quis,
qui que ipsius
opera.

August.

Amor carna-
lis quis.

August.

tionis, famæ, honestatis iacturam faciant, quandoquidem corde toto apud amicam suam detinentur: qua ut frui possint, admittunt sepius multa indigna, stulta, ridicula, puerilia, imo verò etiam præ mentis cæcitate grauia ^{Paradigma} & immania peccata. Nota est illa Sardanapali impurissimi regis historia, ^{amoris in-} quem amoris infans eo usque adduxit, ut non erubuerit, teste Iustino, inter scortorum greges nere, & mulierum habitu fœminas omnes lasciuia anteire. Sed & ipsum Salomonem regem alioqui sapientissimum, præ nimio mulierum amore nouimus usque ad idola adoranda deuolutum. Ita ergo etiā ^{1. Reg. 19.} am Dei amor, vbi perfectus est, facit hominem obliuisci sui: quia rapit eū extra se, facitq; totū in Deo animo absorberi. Eiusmodi homo non multū de se cogitat, negligitq; quid de ipso cogitent alii: non est sollicitus erga res externas, siue eas quæ nihil ad ipsum pertinent: siquidem corde collecto est, & introrsus verso, atque erga Deum occupato. Et quia in spiritu ambulat, nescit carnis prudentiam. Fit inde nimirum, ut id genus homines interni & in Dei amore absorpti, vbi externa quedam tractanda sunt & temporalia, siue aliqua dicenda, aut conuersandum cum hominibus seculi prudentibus, plerunque velut pueri sint & inepti, atque moribus, quibus alij magnam adhibent operam excolēdīs, incompositi & inciviles quodammodo ac immodesti appareant, aut quosdam præ se ferant gestus insolitos ac insuetos. Quod tamen totum non accidit ex virtute, sed illa animi abstractione, qua mundanis & externis se se abiungunt, atque ad Deum recipiunt. Ex qua etiam non tam curant, ut manus componant, quam ut cordi inuigilent, ut id semper purum seruent, & sursum erectum ad Deum. Quanquam idem etiam nonnunquam illis visuunt ex animi candore, bonitate, simplicitate ac innocentia, quæ ipsi alios non obseruat curiosè, nec de vlo male cogitare, non aduersum alios commouentur: atque ita etiam alios omnes putant esse sui similes candidos ac beneulos. Ut plurimum etiam ita evenit, ut qualem se quisque sentir, tales putet esse & cæteros. Vnde sicut qui improbus est & fraudulentus, aut eiusmodi vitijs & passionibus impugnatur vel subiaceat, ille plerumq; est meticulosus, & suspiciosus erga alios, quod & ipsi tales sunt: sic ediuerso qui simplex, innocens & fraudis expers est, de omnibus bene sentit, & omnibus bene confidit.

Quando igitur illi, de quibus nobis sermo est, extra seipso in Deum a more abstracti hantur, fiunt sui ac morum suorum naturalium, quibus tamen non sit diuinum peccatum, immemores ac incuriosi: siquidem non obseruant seipso, & faciunt interdum mira quedam amore eos impellente, quem reprimere aut cælare nequeunt, sed per signa quedam foras prorumpit, quibus alij diuini amoris imperiti vel expertes immerito offenduntur vel scandalizantur ac temere eos iudicant & contemnunt, stultos eos aut deliros, vel ^{Amicos Dei} infanos & phantasticos aut hypocritas appellantes: sicque fit ut istiusmodi corrupti homines licet se valde bonos & bene moratos putent, admodū Deo inuisi & execrabilis reddantur, eo quod nec ipsi Dei amore prædicti sunt, & alios eo prædictos despiciant ac perseguantur, atque ex consequenti etiam proximi charitatem non habent, quem contemnunt. Quia re certè grauiter peccant. Si enim nec malos licet desplicere, tametsi vitia eorum o- disse debemus, quanto minus boni spernendi sunt? Illi verò grauissime

aaaa 3. Deum.

Amor infati-
abilis quid
sit.
Math. 12.
Luc 6.

Amoris Dei
signum infal-
libile quod-
nam sit.

Amoris secu-
di signa qua-
nam sint.

Math. 6.

Chrysost.
Mos amanti-
um quis.

Acor. 1.

Amoris Dei
secundus qui
sit.

Libros scri-
bendi quida-
sanctos Dei
impulerit.

Deum offendunt, qui non ex errore, sed malitia & inuidia alios per-
quuntur, eisq[ue] derrahūt, quos tamē bonos esse & vitam inculpatā ducere non
sunt nescij, ac nihilominus stimulāt: inuidia illis derogāt & obloquuntur,
eo quod ipsi tales non sint, aut illis sint impares, vel in honoratu. Sed de his
satis dictum sit. Alterum amoris igniū signum est, quod non potest satis-
fi qui illo ardet, loquendo & audiendo de eo quem dicit: quia ex abundan-
tia cordis es loquitur. Qui ergo libenter de Deo vident colloquia, quoq[ue]
iuuat audire de illo, hoc ipso significant se amare Deum. Contra qui cum
tedio & impatientia percipiunt, si quid de Deo dicatur: alacres autem & re-
tentī sunt ad percipiendā vanā, scurrilā, pernicioſā, hi nimur faciū
clarant se aut parum aut nihil amare Deum. Quo tamē morbo proho-
lor penē omnes laboramus. Futilia vltro cirroq[ue] fundere & haurire
verba, colloqui de superuacaneis mundi rumoribus, de aliorum vitiis ster-
monem protrahere, & id genus alia ac etiam peiora linguis errata admitt-
tere incundū nobis est, adeo ut præ eiusmodi confabulationibus speci-
am cibum, potum, somnum atque etiam propriam salutem & res serias negligamus, neque interim alicuius penitū habeat, quod tamē nos magnopere
curare oportet, multis ſept̄ & grāmibus tum nostras, tum alienas
nos animas vulneribus conficere, neque grauissimam temporis pregiūlū
mi, quo nobis magna possemus bona lucrari, iacturam animaduertamus,
aut si animaduertimus, tamen perinde nos id moueat, ac si nihil inde ad nos
incommodi redat. Quod revera signum est cuiusdam diuinī amoris, vix te-
nuem nostris in pectoribus hærēs scintillam. Vbi est thesaurus tuus o
Christiane, ibi est & cor tuum: & vbi cor tuum, ibi est & os tuum: Hoc est,
quod tibi magis cordi est, quodq[ue] impensius diligis, de eo studiosus co-
gitas, & crebrius verba facis. Vnde est apud Diuum Ioānem Chrysostomum:
Hic amantium nos est, ut amore suum silentio regere non possint, sed
prodant eum ac aperiant necessarijs amicis. Namque eius flamas intra-
pectus suum cohibere nequeunt. Itaque frequenter eum proferunt, ut ipsa
narrandi affiduitate quoddam imimenti amoris sui solarium capiant ac re-
frigerium. Hunc amorem igneum accepere Apostoli in Pentecoste in lin-
guis igneis cuius ardore incitati totum peragrarunt orbem, & linguis ig-
neis, id est, amore ardentibus, prædicarunt Euangelium Christi. Hic idem
amor fecit sanctos martyres etiam in tormentis confiteri Christum, & ab
invocatione ac prædicatioē nominis eius ad mortem usque minime cessare:
sicut de quibusdam memorie proditum est præcisis linguis nihilominus
eos Domini virtute, cuius amore flagrabant, Christum prædicasse. Deni-
que eodem amore inflammati Ecclesiæ præclari Doctores Paulus, Augustinus,
Hieronymus atque perplures alij, scriptis suis Christum prædicarunt,
& ad bene beatęque transfigēdam vitam nos copiosissime instruxerunt. Non
poterat sonus linguae eorum ubique terrarum audiri. Eam ob rem libris
rum plenus est, & plus quam mille annis eruditus. Et licet suo aucto etiam
oris officium non neglexerint, longè tamen vberiorem fecere fructum
scribendo quam dicendo: quandoquidem latius patent ac propagata sunt
sorum scripta, quam voces. Tertium amoris signum est, quod amor in-

mandū

matis pectore flagrantissimū excitat desideriū, ut possit adesse dilecto. Quod si non liceat illi perpetui adesse & cum illo permanere saltē ut possit illi Amor vicius quis.
 colloqui, aut certe vel aspicere. Quod si nec id detur, cogit eum per loca discurrere, atque eorum sive locorum, sive hominum præsentia & consuetudine delectari, quibus nouit dilectum esse usum familiariter. At vero si nihil horum concedatur, & quod habet dilecti munuscum aut monumentum, sive pīus id contemplatur, atque illius aspectu interim souet & recreat amorem suum. Potest id probari etiam exemplis quotidianis amicorum eiusdem sexus, inter quos socialis & vehemens feruet charitas. Bidentius autem colligi licet ex amore carnali inter quos disparis sexus sese inuictu amantes, qui pro sui amoris temperanda infania, si non liceat affectu aut colloquio inuictu perfrui, munuscula vicissim data & accepta contemplantur, osculantur, & interim præ amore puerili ac stolido etiam laetirymas fundunt. Porro euidentissime id constat, non tamen nisi per se, ex amore diuino, quo qui nultum feruent, mirum est quantopere cupiant dissolui, & esse cum Christo, illum facie ad faciem videre, illo perfrui, cum illo manere semper. Quod cum non possint nisi moriantur, etiam mors ipsa illis operatissima est, sicut scriptum est: Sancti mortem habent in desiderio & vitam in patientia. Exemplum huius habenus in Apostolo Paulo, cuius si vultis nosse desiderium, verba audiatis. Ait enim de se ipso, Cupio dissolui, & esse cum Christo. Et: *Infelix ego homo, quis me liberabit de o: pore mortuū huic!* Habemus itidem exemplum in David, rege sanctissimo, cuius ista sunt verba: *Quoniam modum desiderat cervus ad fontes aquarum, ita desiderat anima mea ad te Deus.* Si cui placet, legat totum illum Psalmum & videbit feruentissimo amore velut ebriam animam. Quid vero dicemus de Baptista Ioāne? qui ut fuit omnium sanctissimus, ita haud dubiè totus mirum in modum aspirauit ad conspiciendum præsentem Dei vultum. Inde est quod etiam martyres, quidam usque ad mortem fuere parati pro Deo & iustitia, ut ipsi etiam ultra se prodiderint. Denique sancti omnes eiusmodi feruent Dei desiderio idque dum compleatur, interim sese consolantur alloquendo eum precibus continuis, audiendo eum loquentem sibi in scripturis, commemorando dona & beneficia illius, ac potissimum sive accedendo ad sacram communionem in qua sumnum & excellentissimum nobis præstatur monumentum amoris divini, ubi habent eum quem diligunt revera præsentem, licet non eo modo omnes sentiant ac fruantur, sicuti est. Atque hinc potest colligi, eum verum augeri in quo mundi appetitiones extinctae sunt, & caelestia feruent desideria, cui Per sacram communionem in votis est, eo nomine ut possit esse cum Christo, quique nulla ex re maiorem capit consolationem, quam ex venerabili sacramento, certo posse confidere verd se Dei amore prædictum esse. Quibus tamen quisquis se carere sentit, explorare debet causas quamobrem careat, usque cognitis, corrigeret se, & Dei gratiam implorare.

Quartum signum amoris huius est, quod amans cupit modis omnibus eum quem amat honorare, extollere, prædicatione & laudibus cf. Amor vs. agatum honorare, alijs amabilem efficere ac commodare: eius iniuria & contemnere alii.

indiscriminatum est in illis qui honeste & qui turpiter amant. Siquidem neutri æquanimiter ferre possunt, ut aliquid dicatur mali de eo quem diligunt, tantum abest, ut aliquid illi malificat. Atqui longè præclarius in illis id ternere licet, qui Deum perfectè amant, quorum est hoc summum desiderium, eo quæ nocte ac die conantur, ut Deus cognoscatur, laudetur, ametur, honoreetur ab omnibus, eius voluntas fiat, eius precepta serueniantur. Ne hoc labore fatigantur: & si videant ab alijs itidem Deum amari & honorari, maximè exhilarantur: si verò contemni eum animaduertant, dolent acerrimè. Posset id multis sanctorum exemplis confirmari, quos ad modum cruciauit contemptus Dei, & præcipue exhilarauit cultus & honor Dei, quem vnicè charum habebant. O quam longè absunt à sincero Deismore, qui consilio vel auxilio suo perdunt animas quas Christus redemit sanguine suo, illiciendo eas ad peccata quibus offenditur Deus: aut qui deliberata ratione sive proprijs, sive alienis delectantur peccatis, qui iactant se de malis suis. Sed eos missos faciamus. Quintum signum est, quodis qui perfectè amat, cupit & sese & omnia sua impetrari illi, quem diligit: illi una cum eo voluntas non eum vult contristare, vel offendere: facit & patitur quicquid potest, ne illum offendat. Id verò maximè proprium est amori diuino, quo quisquis feruet, donat sese & omnia sua Deo ac divino honori & voluntati, adeo ut mori malit, quod est etiam ad salutem necessarium, quam peccatum aliquod mortiferum, quo grauissime Deus offenditur, perpetrare. Quanquam perfectus amor non solum mortiferum vitat peccatum sed omne etiam Dei beneficium studeret exequi. Ita nimirum Baptista Domini Ioannes libenter vitam contemptis temporalem ob amorem Christi, malens tyranni iussa contemnere, quam Dei. Cuicunque exemplo nos charissimi instruimus, nihil nobis Dei voluntate antiquius esse debere. Hominibus placuisse parum prodest: sapè verò & nocet plurimum. Deum autem offendisse non potest non obesse grauiter. Itaque cum omnibus Dei amicis moriamur vitijs & perturbationibus nostris, atque priuato & vitioso calcato amore, studeamus in nobis augere Christi ferventem amorem, qui quanto in nobis fuerit ferventior, tanto erimus in cælis beatiores & Christo coniunctiores, eodem ipso præstante, cui est cum Patre & Spiritu sancto omnis honor & gloria in secula seculorum, Amen.

IN FESTIVITATE NATIVITATIS GLO-
riosissimæ semper virginis Mariæ, Epistolam &
Euangelium cum Paraphrasi & Exge-
si quære in festo conceptio-
nis eiusdem.

SERMO I. IN EADEM SOLENNITATE.

Quo inire Beata virgo Maria domus Dei dicatur & sit.

Sapientia edificavit sibi dominum, excidit columnas septem, Proverbiorum IX.
Cum omnium sit artifex sapientia, fratres mei, omnem habens virtutem, per quam omnia etiam constent, unum tamen operum eius ceteris est.

Sapientia.